

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Vsusfructus qualiter Monasterio competat. §. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

non ex voluntate monachi, sed ex lege hæc translatio facta est, quia facta non est in potestate monachi eam reuocare, aut immutare.

4. Ex his oritur dubitatio: an iure ciuili excludi possit monasterium à successione bonorum, ex persona religiosi pronecipientium? Non desunt doctores, qui id affirmant, eo quod iure ciuili hæc successio fit, poterit ergo iuris cõditor eam concessionem reuocare, & ita tradit Menchaca de successione. li. 3. l. 2. n. 179. Sed contrarium omnino tenendum est. Tū quia priuilegium Ecclesiæ concessum, & ab ea acceptatum nequit, qui filius superior non est, derogare. Tum quia successio non tantum iure ciuili, sed Ecclesiastico statuta est, at iuris ciuilibus conditor statuta Ecclesiastica abrogare non potest, ergo non poterit derogare hanc monasterij concessionem: sic docet alijs relatis Couarr. de pactis 3. p. §. 2. n. 4. Menoch. conf. 196. n. 32. volum. 2. & de presump. lib. 4. presump. 83. nu. 24. Zeuallos in suis communib. q. 423. in fine. Sanch. lib. 7. sum. c. n. 18.

5. Verum, etsi statuto ciuili monasteria excludi non possint à successione ob personam religiosi, consuetudine tamen introduci potest: nam cum hæc successio non iure naturæ, sed positiuo monasterijs competat, derogari consuetudine poterit, sicuti apud Gallos factum est: sic Rebuff. 1. 1. consil. regiar. in proemio, Gloss. 5. n. 21. & 22. Couarr. de pactis, 3. p. §. 2. n. 4. ad finem. & c. 1. in fine. de regiam. Sanch. lib. 7. sum. c. 12. nu. 14. vbi bene aduertit debere spatium 40. annorum præscribi hanc consuetudinem.

PUNCTUM IV.

Quæ bona religiosi, de quibus ante professionem non disposuerat, transeant in monasterium, vel ad hæredes pertineant.

Regula generalis est, si monasterium incapax sit succedendi ex persona religiosi, bona illa ne maneat adempta, & suspensa, transeant ad hæredes ab intestato sic Bartol. tr. minorar. lib. 4. d. 1. c. 1. & 2. Abbas c. 2. in p. sententia de probationib. n. 62. & ibi Fel. n. 50. Bald. aut. ingressi, n. 18. Cod. de Sacrosanct. Eccles. & alij plures, quos plena manu refert, & sequitur Sanch. lib. 7. sum. c. 25. n. 21. Si autem monasterium capax sit ex persona religiosi succedendi, omnia illius bona in monasterium transeunt, vt expressè decidit Auth. de monachis, §. si quis autem, & authent. si qua mulier, C. de Sacrosanct. Eccles. & etiam ferè omnes doctores, plurimūque exornat Nau. comm. 2. d. n. 4. de Regul. Lestus li. 2. de instit. c. 41. d. 10. n. 81. De aliquibus vero bonis est specialis difficultas, quia ratiõne in illis monasterium succedere possit, ideo sigillatim examinanda sunt.

§. I.

Vsufuctus qualiter à monasterio competat.

S Y M M A R I V M.

1. Aliqui affirmant vsufuctum extinguí, & cum proprietate solidari, & quos fundameto.
2. Alij censent vsufuctum manere apud religiosum, commo- ditatem monasterio inherere.
3. Durante vita religiosi vsufuctus monasterio acquiritur.
4. Limitatur conclusio, vt procedat in religione capaci succedendi.
5. Secundo limitatur in religioſi Societatis Iesu vota biennij emittentibus, qui vsufuctum retinent.
6. Alij limitant in vsufuctu patris, vel matris in bonis aduentitijs filij, si religionem ingrediatur. Sed non admittitur limitatio.
7. Vsufuctus paternus in bonis aduentitijs filij perit in Castella, si filius ad nuptias transeat.
8. Translatio religiosi ad aliud monasterium legitime transit cum illo vsufuctu.

Non desunt doctores, qui sentiant vsufuctum monasterio non competere, sed professione religionis extinguí, eo quod professione religiosus quasi mortuus censetur, at morte vsufuctuarij extinguitur vsufuctus, §. in insit. de vsufuctu. Tum quia pensio professione extinguitur, vt latè diximus tr. de benef. disp. 1. Ergo & vsufuctus qui pensio comparatur, imo pensio est quidam vsufuctus beneficij. Tum quia vsufuctus non potest manere in religioso, cum sit incapax votum paupertatis habendi proprium. Neque item potest transferri in religionem; cum non sit ius transmissibile iuxta Text. §. in fin. insit. de vsufuctu, & leg. si vsufuctus 67. ff. de acq. dorum, ergo extinguitur, sic Glossa in c. si qua mulier, 19. q. 3. Zeuallos commun. opin. q. 64. sine, consentit Fachin. lib. 6. controuerf. c. 12. vt colligitur manifestè ex ratiõne, quia suam sententiam probat.

2. Alij doctores sentiant vsufuctum manere apud religiosum, commoditatem vero monasterio inherere; quia non videtur inconueniens religiosum capacem esse proprij, cuius nullam dispositionem habeat, sicut non est inconueniens coniugatum manente vinculo coniugij fieri religiosum: sic Couarr. de testam. c. 2. n. 9. Ant. Gom. leg. 48. tauri, n. 8. Mol. 1. de instit. disp. 9. circa finem, & probabile reputat Suar. t. 3. de relig. lib. 8. c. 13. n. 4.

3. Cæterum, media via procedendum est, & affirmandum; vsufuctum nequaquã extingui, sed monasterio acquiri durante vita religiosi lege sic disponere, sic pluribus firmat Sanch. lib. 7. c. 13. n. 48. & seq. Suar. d. c. 13. n. 6. Et quidem non extingui est constans ferè omnium doctorum sententia, vt videri potest in doctoribus relatis. Neque obstat pensioem extingui, quia hoc in fauorem Ecclesiæ, vt libera sint beneficia, iure Ecclesiastico introductum est. Quod autem monasterio acquiratur, sic probo. Tū quia generale est omnia iura, & actiones religiosi in monasterium transferri. Auth. ingressi, C. de Sacrosanct. Eccles. Tum quia religiosus voto solemnij paupertatis non solum vsu, sed qualibet proprietate priuatur. Alijs posset eniuislibet rei dominium retinere absque potestate illa re vrendi, quod est contra omnes; efficitur ergo vsufuctu monasterio acquiri, sed quia non acquiritur ex consensu, & voluntate domini proprietatis, sed ex lege, seu consuetudine recepta, quia conitit in monasterium esse hoc ius translatum; ea de causa non amplius durat, neque extenditur, quã extenditur, si religiosus secularis esset. Vnde morte ipsius religiosi finitur vsufuctus, nisi forte esset vsufuctus relictus pro se, & suo hærede, quia tunc, vt bene dicit Sanch. d. c. 13. n. 60. nouus vsufuctus in monasterio constituitur, ideo centum annis durare debet; quã id tempus definitu est vsufuctui directè monasterio relicto, leg. an vsufuctus, ff. de vsufuct. & lege regia, 26. tit. 31. p. 3.

4. Conclusio limitanda est, vt procedat in religione capaci succedendi; nã religioni incapaci habendi propria non acquiritur vsufuctus, sed perit, & cū proprietate consolidatur, eo quod neque in religioso, neque in religione manere possit, Suar. t. 3. de relig. lib. 8. c. 13. n. 4. Sanch. lib. 7. sum. c. 13. d. n. 53.

5. Secundo limita in Societate Iesu pro his, qui, qui tantum vota biennij emiserunt: si enim dominio capaces sunt, vsufuctum retinent, esto de illo absque licentia prelati dispo- nere non possint, si vero professionem faciant, vel vota coadiutorum formatorem emittant, vsufuctus extinguitur, quia neque ipsi, neque religio ratiõne ipsorum capaces sunt habendi proprium.

6. Tertio limitant alij in vsufuctu, quem pater, vel mater habet in bonis aduentitijs filij, quem dicunt extingui, si pater religionem proficiatur: quia illa professione soluit patria potestas, & ius gubernandi filium amittitur, quæ sunt causæ vsufuctum pari concedendi: sic Couarr. c. 2. n. 9. de testam. Fachin. lib. 6. controuerf. c. 12. Zeuallos in suis q. communib. q. 64. n. 4. Sed iure optimo hanc limitationem reprobat plurimi doctores quos refert, & sequitur Sanch. lib. 7. sum. c. 14. n. 70. Suar. t. 3. de relig. lib. 8. c. 13. n. 5. Quia esto causa concedendi vsufuctum sic patria potestas, & filij gubernatio, non tamen perdet ab hac patria potestate, & filij gubernatione, sed his celsantibus vsufuctus perueniat, vt constat, ex leg. 3. C. de vsufuctu, & leg. vlt. C. ad Tertull. Neque obstat filio emancipato deberi vsufuctum, & patri solum concedi in præmij beneficio emancipationis dimidiam vsufuctus parte, leg. cum oportet, §. cum autem, C. de bonis, quæ liberis, quia professionis religionis non emancipatur filius directè, sed indirectè, & in consequentiam, idè obque leges emancipationis in professione religionis procedere non debent.

7. Aduerte tamen hunc vsufuctum in bonis aduentitijs filij omnino perire, & ad filium deuolui, si filius in hoc Castella regno ad nuptias transeat subsequens Ecclesiæ beneficijs. Nam vt rectè notauit Sanch. d. c. 13. n. 75. si patri existenti in sæculo perit vsufuctus, & ad filium nuptias contra- hentem deuoluitur, leg. 48. tauri. & leg. 9. tit. 1. lib. 5. recopilat. & fortiori hoc procedere debet patre in religione existente.

8. Sed qui si religiosus ad aliud monasterium transeat translatio cum illo vsufuctus; Respondeo transire, si monasterium capax sit habendi proprium; quia vsufuctus est ius personallimum, & monasterium illo fuitur, quia sibi religiosus est incorporatus. Et præterea censetur quali quocidie constituit iuxta leg. 1. §. in ff. de vsufuctu accrescendo. At si monasterium incapax est habendi proprium, vsufuctus omnino perit, Sanch. lib. 7. c. 13. n. 63.

§. II.

Qualiter annuum legatum, peculium filij familias, ius patronatus, & ius retractus in monasterium transferatur.

S Y M M A R I V M.

1. Qualiter annuum legatum monasterio incapaci succedendõ competere possit.

à Peculium